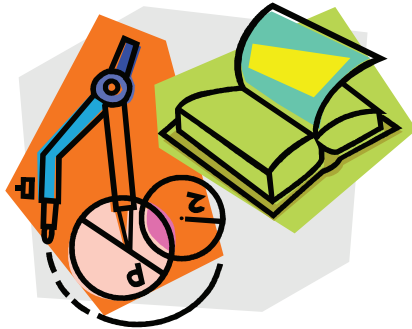

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ریاضی

ششم دبستان

۱۳۹۳

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب : ریاضی ششم دبستان - ۳۴/۶

مؤلفان : خسرو داودی، آرش رستگار، احمد شاهورانی و وحید عالمیان

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

مدیر امور فنی و چاپ : سید احمد حسینی

مدیر هنری : مجید ذاکری بونسی

طراح گرافیک و صفحه‌آرا و طراح جلد : ندا عظیمی

تصویرگر : ندا عظیمی

عکاس : اعظم لاریجانی، ندا عظیمی

رسم : حمید ثابت کلاچاهی، مریم دهقان زاده، فاطمه رئیسیان فیروزآباد و ندا عظیمی

حروفچین : فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر

مصصحح : علی نجمی، رعنا فرج زاده دروئی

امور آماده‌سازی خبر : فاطمه پزشکی

امور فنی رایانه‌ای : حمید ثابت کلاچاهی، پیمان حبیب‌پور

ناشر : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ سوم ۱۳۹۳

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 978-964-05-2042-0

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۰۴۲-۰

یکی از نوه‌های امام گفته است :

من یک بار رفتم توی اتاق پیش امام، سلام کردم و دست ایشان را بوسیدم و نشستم، بعد ایشان پرسیدند : «دَرسَت را خوب می‌خوانی؟» من گفتم : بله . گفتند : «اگر می‌خواهی برای خودت چیزی یاد بگیری و کار خوبی داشته باشی و در آخرت زندگی خوبی داشته باشی، درس بخوان و درس را هیچ موقع ترک نکن و با علاقه‌ی زیاد بخوان تا بتوانی به چیزهایی که می‌خواهی برسی.»

فهرست مطالب

کسر متعارفی

فصل

۱

- ۲ ..... کسر و عدد مخلوط
- ۶ ..... مقایسه و ساده کردن کسرها
- ۱۲ ..... جمع و تفریق
- ۱۶ ..... ضرب و تقسیم

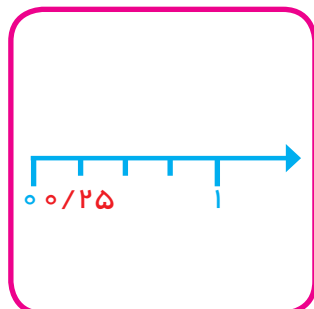

عددهای اعشاری

فصل

۲

- ۲۲ ..... نمایش اعشاری عددها
- ۲۶ ..... جمع، تفریق و ضرب عددهای اعشاری
- ۳۲ ..... تقسیم یک عدد بر عدد طبیعی
- ۳۶ ..... تقسیم یک عدد بر عدد اعشاری

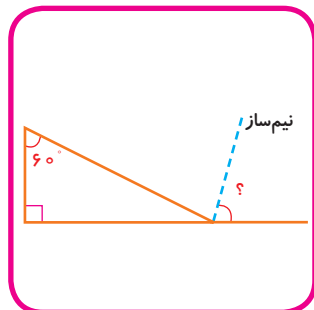

اندازه‌گیری طول و زاویه

فصل

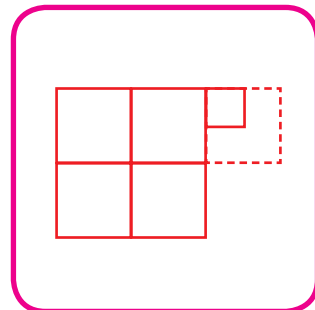
۳

- ۴۲ ..... اندازه‌گیری طول
- ۴۶ ..... فاصله
- ۵۲ ..... مقایسه و اندازه‌گیری زاویه‌ها
- ۵۶ ..... انواع زاویه‌ها

فصل ۴ عددهای تقریبی

- ۶۲ ..... تقریب زدن - قطع کردن
- ۶۶ ..... گرد کردن
- ۷۲ ..... نمایش تقریبی عددها روی محور
- ۷۶ ..... محاسبه‌های تقریبی و ترتیب انجام عملیات

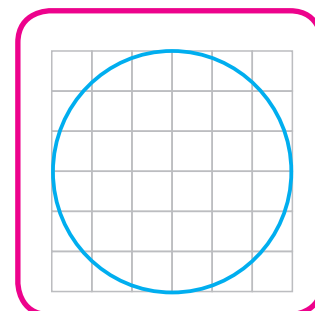
فصل ۵ نسبت، تناسب و درصد

- ۸۲ ..... جدول تناسب
- ۸۶ ..... مقدارهای تناسب
- ۹۲ ..... تسهیم به نسبت
- ۹۶ ..... درصد و ریاضیات مالی

ساعت	۱	
دقیقه	۶۰	۷۵

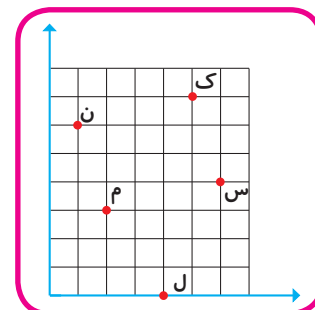
فصل ۶ اندازه‌گیری سطح و حجم

- ۱۰۲ ..... مقایسه و اندازه‌گیری سطح
- ۱۰۶ ..... مساحت شکل‌های هندسی
- ۱۱۲ ..... مقایسه و اندازه‌گیری حجم
- ۱۱۶ ..... حجم شکل‌های هندسی

فصل ۷ مختصات و عددهای صحیح

- ۱۲۲ ..... محورهای مختصات
- ۱۲۶ ..... تقارن و مختصات
- ۱۳۲ ..... عددهای صحیح
- ۱۳۶ ..... روش‌های مختلف جمع و تفریق

سخنی با دانش‌آموز

درس ریاضی یکی از درس‌های مهم دوران تحصیل شما است. شما با آموختن آن، روش درست اندیشیدن را برای حلّ مسائل فرا می‌گیرید و با محاسبه‌های عددی موردنیاز در سایر دروس و محیط پیرامونی آشنا می‌شوید.

به یاد داشته باشید همان‌طور که با دیدن شنای شناگران، نمی‌توان شنا یاد گرفت و برای شناگر شدن باید وارد آب شد، برای یادگیری ریاضی نیز خواندن و شنیدن مطالب ریاضی کافی نیست. لذا مؤلفان این کتاب با توجه به برنامه‌ی تنظیمی توسط شورای برنامه‌ریزی ریاضی، مطالب را طوری تدوین کرده‌اند که شما بتوانید با انجام فعالیت‌هایی در کلاس به مفاهیم ریاضی پی ببرید و قاعده‌ها را کشف کنید.

بر این اساس:

۱- کتاب حاضر بر مبنای فعالیت دانش‌آموز تنظیم شده است و کار و فعالیت شما دانش‌آموزان در کلاس در آموزش آن نقش اساسی دارد. سعی کنید تمام فعالیت‌ها را انجام دهید و مطمئن باشید خواهید توانست مفاهیم را به‌خوبی یاد بگیرید.

۲- مطالب بیان شده در درس در قالب فعالیت‌هایی با عنوان «کار در کلاس» تمرین می‌شوند. اگر هنگام انجام این تمرین‌ها به اشکالی برخوردید، می‌توانید به متن درس و فعالیت‌های همان جلسه در کتاب مراجعه کنید و اگر باز هم متوجه نشدید، از معلمان سؤال کنید.

۳- اگر به درس و فعالیت‌های هر جلسه و تمرین‌های «کار در کلاس» خوب توجه کرده باشید، می‌توانید «تمرین»‌های پایان هر درس را که به‌عنوان تکلیف منزل در نظر گرفته شده است، انجام دهید. اگر در این زمینه با اشکال مواجه شدید، می‌توانید مجدداً متن درس

همان بخش را بخوانید و آنچه را در «فعالیت‌ها» و «کار در کلاس» مربوطه انجام داده‌اید، مرور کنید.

اگر از دیگران کمک می‌گیرید، از آن‌ها بخواهید که درس را مجدداً برایتان توضیح دهند، اما تمرین‌ها را خودتان حل کنید.

۴- هر فصل به آموزش یک راهبرد حل مسئله پرداخته است. در قسمت «حل مسئله» روش حل مسئله در کتاب درسی توضیح داده شده است و معلم آن را مجدداً برایتان بیان می‌کند. هدف از این قسمت آشنا کردن شما با راهبردهای حل مسئله و راه‌های فکر کردن در مورد حل مسئله است. به طوری که پس از آشنایی با راهبردها، می‌توانید از آن‌ها برای حل مسئله‌های بعدی استفاده کنید.

۵- «مرور فصل» به مرور مفاهیم کل فصل و بازبینی فرایند آموزش آن‌ها می‌پردازد. سخن گفتن در مورد مطالب ریاضی و نوشتن نقشه‌ی مفهومی آن، موجب تقویت یادگیری شما می‌شود.

در خاتمه لازم است از همه‌ی همکارانی که در برنامه‌ریزی، اصلاح و آموزش معلمان ما را یاری نموده‌اند، تشکر کرده و اعلام نمایم منتظر پیشنهادهای و انتقادهای سازنده‌ی شما جهت بهبود کتاب هستیم.

مؤلفان

معلمان محترم و اولیای گرامی دانش آموزان و صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را در باره ی مطالب

این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دکتر تالیف کتاب های درسی ابتدایی و متوسطه نظری